

Pijnmeetinstrumenten voor kinderen vanaf 3 jaar:

- Wong-Baker FACES pain rating scale

Door Wong in 1988 en is bedoeld voor acuut en postoperatief

FACES – Gezichtjesschaal

Wong-Baker FACES™ Pain Rating Scale

©1983 Wong-Baker FACES™ Foundation. Used with permission.

Pasgeborenen, zuigelingen en kinderen tot 3/4 jaar

COMFORTneo

Door Van Dijk in 2006 op basis van gedragingen en is toe te passen bij acute, postoperatieve en langduriger pijn

In het jaar 1992 is de COMFORT schaal ontwikkeld door Ambuel et al. De COMFORT schaal is ontwikkeld om psychologische stress bij kinderen < 18 jaar in kritische toestand te meten. De COMFORT schaal is door het Universitair Medisch Centrum van Utrecht bewerkt tot de COMFORT gedragschaal. Deze schaal is toepasbaar bij kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. De COMFORT gedragschaal verwacht inbreng van de verpleegkundige, waarbij de klinische blik van de verpleegkundige is omgezet in een VAS score. De VAS score is opgedeeld in een schaal van 0 t/m 10, waarbij 0 geen pijn is en 10 de allerergste pijn. De verpleegkundigen moeten gedurende twee minuten zes indicatoren observeren. De zes indicatoren waarop men kan scoren zijn: alertheid, kalmte/agitatie, huilen, lichaamsbeweging, spierspanning en gelaatspanning. Bij elke indicator kan men punten scoren van 1 t/m 5. Maximaal kan men 30 punten scoren en minimaal 6. De pijnscore bepaalt de maatregel om te pijn te behandelen.

Geen tot lichte pijn:
COMFORT < 17

Matige pijn:
COMFORT 17- 24

Ernstige pijn:
COMFORT >24

VAS

1-2-3

VAS

4-5-6

VAS

7-8-9-10

Pijnmeetinstrumenten voor kinderen van 0 tot 3 jaar: (zie bijlage)

- COMFORT

Door Van Dijk in 2000 en Ista in 2005 op basis van gedragingen.

Dit is toe te passen bij acute pijn, postoperatief en sedatie

De COMFORT schaal is bedoeld om distress te meten voor de pediatrische zorgvrager op de intensive care (PICU). De oorspronkelijke COMFORT schaal meet de intensiteit van de volgende acht onderdelen: alertheid, kalmte/agitatie, ademhalingsreactie (bij beademde kinderen), lichaamsbeweging, spierspanning en gelaatsuitdrukking, hartslag en bloeddruk. Hoe hoger de score, hoe meer distress bij het kind.

Het Sophia Kinderziekenhuis te Rotterdam heeft sinds 1996 met hun onderzoeksgroep verschillende gerandomiseerde en gecontroleerde studies verricht op het verbeteren van de pijn, de beoordeling en analgesie bij pasgeborenen, zuigelingen en mentaal gehandicapte kinderen. Pasgeborenen op de NICU ondergaan een gemiddelde van 14 pijnlijke procedures per dag en de noodzaak is daar het grootst tot verder onderzoek. Er is onderzoek gedaan naar pijnbeoordeling d.m.v. de COMFORT behavior scale gecombineerd met de VAS schaal

Pijnmeetinstrumenten voor kinderen van 2 maanden tot 7 jaar:

- FLACC (Faces, Legs, Activity, Cry and Consolability)

Door Merkel in 1997 op basis van gedragingen en wordt postoperatief toegepast

FLACC + NRS verpleegkundige (zie bijlage)

De FLACC (Faces, Legs, Activity, Cry and Consolability) is een gedrag observatieschaal. Dit houdt in dat de verpleegkundige het kind tijdens de verzorging observeert aan de hand van een scorelijst (0-10) grimas in het gezicht, beweeglijkheid en dergelijke. Een score tussen de 4 tot 6 betekent matige pijn en een score hoger dan 7 geeft ernstige pijn aan. Als verpleegkundige probeer je uit te zoeken wat de oorzaak zou kunnen zijn, zoals: zit het infuus nog wel goed, heeft het kind honger, angst of verdriet? Of heeft het kind pijn?

De oorspronkelijke versie van deze schaal is herzien door het Wilhelmina Kinderziekenhuis te Utrecht. Van deze verbeterde versie maakt de SIG gebruik. Naast de observatieschaal geeft de verpleegkundige een cijfer (0-10) voor het welbevinden van het kind. •

Geen tot lichte pijn:

Matige pijn:

Ernstige pijn:

FLACC 1-2-3

FLACC 4-5-6

FLACC 7-8-9-10

VAS 1-2-3

VAS 4-5-6

VAS 7-8-9-10

CPG

De pijnobservatielijst Checklist Pijngedrag (CPG) is ontwikkeld voor jongeren/kinderen met een uitingsbeperking of een zeer ernstige verstandelijke beperking. Zij kunnen niet vertellen dat ze pijn hebben. Omdat ze niet met woorden kunnen aangeven dat ze pijn hebben, zijn zij afhankelijk van anderen. Begeleiders of familieleden moeten de signalen die cliënten wel geven kunnen zien en begrijpen.

Met de CPG pijnobservatielijst beoordeel je als begeleider, verpleegkundige of arts pijngedrag. De methode is goedgekeurd voor gewone, meer chronische pijn en voor pijn na een operatie.

Bij de nieuwste versie van de CPG zijn er 10 gedragsuitingen, die gaan over:

Gezichtsuitdrukkingen (zoals gespannen gezicht)

Stemming (paniekerig, paniecreactie)

Geluiden (zoals kreunen, jammeren)
Fysiologische signalen (tranen)

COMFORT gedrag[©] schaal

Datum _____

Pijnscore

	A = geen tot lichte pijn	B = matige pijn	C = Ernstige pijn
Comfort	<17	17 - 24	> 24
VAS vp	1 - 2 - 3	4 - 5 - 6	7 - 8 - 9 - 10

patiëntsticker

Copyright 2007 Erasmus MC. Alle rechten voorbehouden.

1 Observaties

Onderwerp	Kenmerk	Tijdstip			
		○ 1	○ 2	○ 3	○ 4
Alertheid	Diep in slaap (ogen dicht, geen reactie op omgeving)	○ 1	○ 1	○ 1	○ 1
	Licht in slaap (ogen grotendeels gesloten, af en toe reactie)	○ 2	○ 2	○ 2	○ 2
	Slaperig (kind sluit vaak zijn ogen, reageert minder op omgeving)	○ 3	○ 3	○ 3	○ 3
	Wakker en alert (kind reageert op omgeving)	○ 4	○ 4	○ 4	○ 4
	Wakker en hyper-alert (overdreven reactie op veranderingen)	○ 5	○ 5	○ 5	○ 5
Kalmte / agitatie	Kalm (kind lijkt helder en rustig)	○ 1	○ 1	○ 1	○ 1
	Licht angstig (kind toont lichte onrust)	○ 2	○ 2	○ 2	○ 2
	Angstig (kind lijkt onrustig, maar kan zich beheersen)	○ 3	○ 3	○ 3	○ 3
	Zeer angstig (kind lijkt zeer onrustig, kan zich nog net beheersen)	○ 4	○ 4	○ 4	○ 4
	Paniekerig (ernstige onrust met verlies van beheersing)	○ 5	○ 5	○ 5	○ 5
Huilen	Geen huilgeluiden	○ 1	○ 1	○ 1	○ 1
	Af en toe snikken of kreunen (nasnikken)	○ 2	○ 2	○ 2	○ 2
	Jengelen of dreinen (monotoon geluid)	○ 3	○ 3	○ 3	○ 3
	Huilen	○ 4	○ 4	○ 4	○ 4
	Schreeuwen of krijsen	○ 5	○ 5	○ 5	○ 5
Lichaamsbeweging	Geen beweging	○ 1	○ 1	○ 1	○ 1
	Incidentele (3 of minder) kleine bewegingen	○ 2	○ 2	○ 2	○ 2
	Frequente (3 of meer) kleine bewegingen	○ 3	○ 3	○ 3	○ 3
	Heftige bewegingen met armen en benen	○ 4	○ 4	○ 4	○ 4
	Heftige bewegingen ook met romp en hoofd	○ 5	○ 5	○ 5	○ 5
Spierspanning	Spierspanning volledig ontspannen; geen spierspanning	○ 1	○ 1	○ 1	○ 1
	Verminderde spierspanning; minder weerstand dan normaal	○ 2	○ 2	○ 2	○ 2
	Normale spierspanning	○ 3	○ 3	○ 3	○ 3
	Toegenomen spierspanning en buiging van vingers en tenen	○ 4	○ 4	○ 4	○ 4
	Extreme spierstijfheid en buiging van vingers en tenen	○ 5	○ 5	○ 5	○ 5
Gelaatsspanning	Gezichtsspieren volkomen ontspannen	○ 1	○ 1	○ 1	○ 1
	Normale spanning van het gelaat	○ 2	○ 2	○ 2	○ 2
	Spanning duidelijk in sommige gelaatsspieren (niet aanhoudend)	○ 3	○ 3	○ 3	○ 3
	Spanning duidelijk in alle gelaatsspieren (aanhoudend)	○ 4	○ 4	○ 4	○ 4

Gelaatsspieren verwrongen in een grimas	☐ 5	☐ 5	☐ 5	☐ 5
---	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

2 NRS-score (Numerieke schaal) vplk.

Totaalscore

Klinische blik van verpleegkundige omgezet in NRS-score. Schaal 0-10

NRS-score

FLACC pijnmeetinstrument

Faces, legs, activity, cry and consolability

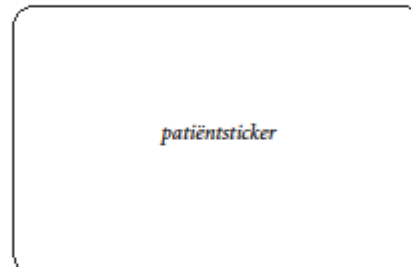
Datum _____

Universitair Medisch Centrum
Utrecht

Pijnscore

	A – geen tot lichte pijn	B – matige pijn	C – Ernstige pijn
FLACC	1 - 2 - 3	4 - 5 - 6	7 - 8 - 9 - 10
VASvp	1 - 2 - 3	4 - 5 - 6	7 - 8 - 9 - 10

Copyright Nederlandse versie: Kinderpijngroep Wilhelmina Kinderziekenhuis, UMC Utrecht, juli 2008. Alle rechten voorbehouden.

1 Observaties

Onderwerp	Kenmerk	Tijdstip					
		_____	_____	_____	_____	_____	_____
Gezicht	Vertoont geen specifieke expressie of glimlach	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0
	Fronst af en toe of trekt een grimas, is teruggetrokken, ongeïnteresseerd	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
	Fronst regelmatig tot voortdurend, klemt de kaken op elkaar, heeft een trillende kin	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2
Benen	Normale houding en/of ontspannen	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0
	Ongemakkelijk, onrustig, gespannen	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
	Schopt of heeft opgetrokken benen	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2
Activiteit	Ligt rustig, in een normale houding, maakt rustige bewegingen	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0
	Kronkelt, wringt zich in bochten, verandert steeds van houding, is gespannen	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
	Overstrekt zich, trekt een holle rug of ligt ineengekrompen, is verstijfd of maakt schokkende bewegingen	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2
Huilen	Huilt niet (wakker of slapend)	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0
	Kreunt, kermt of jengelt; klaagt af en toe	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
	Huilt voortdurend, schreeuwt of jammert, klaagt veelvuldig	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2
Troostbaar	Is tevreden, ontspannen	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0	☐ 0
	Is te troosten door af en toe aan te raken, te knuffelen of toe te spreken; laat zich afleiden	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
	Is moeilijk te troosten of op te beuren	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2
Totaalscore		_____	_____	_____	_____	_____	_____

2 VAS-score (Visueel Analoge Schaal) vp.

Klinische blik van verpleegkundige omgezet in VAS-score. Schaal 0-10 _____ **VAS-score** _____

3 Bijzonderheden

Checklist PijnGedrag (CPG)

Naam kind:.....

patiëntensticker

	1e observatie	2e observatie
Naam observeerder		
Datum en tijdstip		
Bijzonderheden pijnmedicatie (tijdstip, type, dosis pijnstiller of co-analgeticum laatste gift)		
Gespannen gezicht _____	☐	☐
Lijn tussen neus en mondhoek dieper _____	☐	☐
Grimas _____	☐	☐
Verdrietige blik, bijna in tranen _____	☐	☐
Ogen dicht knijpen _____	☐	☐
Paniekerig, paniecreactie _____	☐	☐
Kreunen, jammeren _____	☐	☐
Huilen, snikken _____	☐	☐
Indringende onrustgeluiden _____	☐	☐
Tranen _____	☐	☐
CPG TOTAAL SCORE	☐	☐
	<i>zie CPG beslisboom</i>	<i>zie CPG beslisboom</i>
NUMERIEKE RATING SCHAAL		
Schat in hoeveel pijn het kind ervaart:	1e observatie	2e observatie
0 = <i>geen pijn</i> , 10 = <i>ergst denkbare pijn</i> _____	☐	☐
	<i>zie CPG beslisboom</i>	<i>zie CPG beslisboom</i>
Aanleiding pijnmeting:	1e observatie	2e observatie
Postoperatieve pijn (eerste 48 uur) _____	☐	☐
Voor geven (extra) pijnmedicatie _____	☐	☐
Na geven (extra) pijnmedicatie _____	☐	☐
Verdenking van pijn _____	☐	☐
Basis meting _____	☐	☐
Onrust _____	☐	☐
Anders, te weten: _____	☐	☐

CPG versie 2.5 NL Boerlage, Van Dijk, Erasmus MC 2010

